

POMORSKI

DZIENNIK WOJEWÓDZKI

Nr 11

T R E S C:

DZIAŁ URZĘDOWY:

119. Ogłoszenie Wojewody Pomorskiego z dnia 5 kwietnia 1938 r. o zwalczaniu pryszczycy	137
120. Zarządzenie Starosty Powiatowego Lubawskiego z dnia 4 kwietnia 1938 r. o zwalczaniu duru brzusznego na terenie gminy Rożental	141

DZIAŁ URZĘDOWY

119.

**Ogłoszenie
Wojewody Pomorskiego**

z dnia 5 kwietnia 1938 r.

o zwalczaniu pryszczycy.

Na zasadzie postanowień art. 108 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr 11 poz. 86) art. 2, 9, 41 i 42 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr 77 poz. 673) przepisów §§ 153 — 169 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 9 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 19 poz. 167) zmienionego rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 20 czerwca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 50 poz. 360) oraz przepisów §§ 20 — 22 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 20 czerwca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 65 poz. 597) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Ministra Reform Rolnych z dnia 20 października 1932 r. w sprawie nadzoru weterynaryjnego (Dz. U. R. P. Nr 111 poz. 922) zarządzam co następuje:

§ 1.

W celu zwalczania pryszczycy i niedopuszczenia do dalszego jej rozwlekania na obszarze województwa pomorskiego ustanawiam okręg zapowietrzony oraz okręgi zagrożone pryszczycą.

I. Okręg zapowietrzony.

§ 2.

Do okręgu zapowietrzonego pryszczycą włączam miejscowości:

- 1) Zalesie w gminie Chełmża Wieś w powiecie toruńskim.
- 2) Bocięń w gminie Zelgnio w powiecie toruńskim.
- 3) Chełmiczki i Chełmce w gminie Chełmce w powiecie inowrocławskim (z wyjątkiem zagród położonych w tak zwanych „Morgach”).
- 4) Czystochleb w gminie Wąbrzeźno Wieś w powiecie wąbrzeskim.

§ 3.

Na granicy okręgu zapowietrzonego przy drogach publicznych, przejazdach i przejściach należy umieścić w miejscach widocznych tablice z wyraźnym i trwałym napisem: „Pryszczyca — okręg zapowietrzony. Wprowadzanie (wpędzanie, wwożenie) i przeprowadzanie zwierząt racicowych zakazane”.

§ 4.

Drogi prowadzące i przechodzące wzdłuż granicy okręgu zapowietrzonego winny być zamknięte dla przeprowadzania zwierząt racicowych.

§ 5.

Na wywóz zwierząt racicowych celem natychmiastowego uboju do rzeźni, położonych w tym samym okręgu zapowietrzonym przyszcycą, może władza administracji ogólnej I instancji zezwolić pod następującymi warunkami, a mianowicie, że zwierzęta racicowe:

- a) dostarczane będą na szczelnym samochodzie lub wozie pod konwojem policji państwowej,
- b) będą pochodziły z miejscowości danego okręgu zapowietrzonego i zagród bezpośrednio do nich przylegających i że mięso z powyższych zwierząt racicowych przeznaczone będzie wyłącznie dla aprowizacji w okręgu zapowietrzonym,
- c) że zakup zwierząt nie odbywa się sposobem domokrężnym,
- d) środki przewozowe, jak samochody, wozy i t. p., którymi zwierzęta racicowe zostały przewiezione, jak również rampy, narzędzia i przedmioty używane przy załadunku i wyładunku, tudzież osoby, zatrudnione przy przewożeniu, podlegają oczyszczeniu i odkażeniu według wskazań Powiatowego lekarza wet.

§ 6.

Wywożenie z okręgu zapowietrzonego, jak również załadunku zwierząt racicowych na stacjach kolejowych i przystaniach wodnych w okręgu zapowietrzonym jest zakazane.

O niniejszym zakazie władza administracji ogólnej I instancji winna zawiadomić natychmiast zawiadowców stacyj kolejowych i kierowników przystani wodnych.

§ 7.

Wszystkie zwierzęta racicowe w okręgu zapowietrzonym muszą być trzymane w oborze, chlewie względnie owczarni.

§ 8.

Mleko wolno wywozić z okręgu zapowietrzonego dopiero po dostatecznym wyjąłowieniu.

Mleko należy uznać za dostatecznie wyjąłowione:

- a) po nagrzaniu na ogniu aż do zagotowania,
- b) po nagrzaniu do 85° C parą wodną,
- c) po nagrzaniu do 70° C i utrzymaniu w tym stopniu nagrzania w przeciągu pół godziny.

§ 9.

Wprowadzanie (wpędzanie, wwożenie) zwierząt racicowych do okręgu zapowietrzonego, jako też przeprowadzanie (przepędzanie, przewożenie) takich zwierząt przez ten okręg jest zakazane.

Na wprowadzenie zwierząt racicowych rzeźnych może zezwolić władza administracji ogólnej I instancji pod warunkiem, że zwierzęta będą dostawione wprost do rzeźni (miejsca uboju) na wozach lub koleją.

II. Okręgi zagrożone.

§ 10.

Tworzę następujące okręgi zagrożone:

- 1) w powiecie toruńskim obejmujący następujące gminy: Chełmża Miasto, Chełmża Wieś, Żelgno, Turzno, Lulkowo i Lubianka;
- 2) cały powiat wąbrzeski;
- 3) w powiecie chełmińskim gminy: Lisewo i Papowo Biskupie;
- 4) w powiecie inowrocławskim gminy: Chełmce, Kruszwica Miasto i Kruszwica Wieś;
- 5) w powiecie nieszawskim gminy: Radziejów, Piotrków Kujawski i Ruszkowo;
- 6) w powiecie grudziądzkim gminy: Radzyn Miasto i Radzyn Wieś.

§ 11.

Wywóz (wyprowadzanie, wypędzanie, wynoszenie) zwierząt racicowych poza okręg zagrożony jest zakazany.

Na wywóz zwierząt racicowych z okręgu zagrożonego celem natychmiastowego uboju władza administracji ogólnej I instancji może zezwolić, o ile wszystkie zwierzęta zagrody, z której pochodzą, zostały na 2 dni przed wywozem zbadane przez powiatowego lekarza weterynaryjnego i uznane za nie podejrzane o przyszcycę.

Pozwolenie na wywóz władza administracji ogólnej I instancji może wydać co do zwierząt przeznaczonych do natychmiastowego uboju w sąsiedniej lub pobliskiej miejscowości lub też

na przewóz koleją albo statkiem do rzeźni publicznej lub wywozowej, pod warunkiem, że wozy lub inne środki przewozowe, użyte do przewozu do rzeźni (miejsca uboju), stacji kolejowych lub przystani wodnych, jak również ze stacji kolejowych lub przystani wodnych do rzeźni, będą szczelne.

Władza administracji ogólnej I instancji zarządzi konwojowanie takich przewozów.

Zatrzymywanie takiej przesyłki w drodze, jakoteż dopuszczanie do bezpośredniego lub pośredniego stykania się zwierząt z innymi zwierzętami racicowymi jest zakazane.

Równocześnie z udzieleniem zezwolenia na wywóz koleją lub statkiem zwierząt racicowych władza administracji ogólnej I instancji winna powiadomić zawiadowcę stacji kolejowej nadania względnie kierownika przystani wodnych i zarząd rzeźni, a jeżeli zwierzęta mają być skierowane do innego powiatu, uzyskać przed tym zgodę właściwej władzy administracji ogólnej I instancji, oraz zawiadomić ją (telefonicznie, telegraficznie) o udzieleniu zezwolenia celem zarządzenia odpowiednich środków ostrożności. Wagony przewozowe lub oddziały statków winny być oznaczone wyraźnym napisem: „Zwierzęta z okręgu zagrożonego pryszczycą”. Do listu przewozowego należy dołączyć pozwolenie na przewóz.

Zwierzęta takie wolno wyładowywać tylko na stacjach oznaczonych w zezwoleniu i w liście przewozowym. Przeladowywanie lub kierowanie takich przesyłek do innych stacji jest wzbronione.

Wozy, wagony i statki, którymi zwierzęta racicowe zostały przewiezione, jak również rampy, narzędzia i przedmioty używane przy załadunku lub wyładunku, tudzież osoby zatrudnione przy przewozie, podlegają oczyszczeniu i odkażeniu według wskazań Powiatowego lekarza weterynaryjnego.

Na wywóz zwierząt racicowych do rzeźni publicznej lub wywozowej, znajdującej się na obszarze innego województwa, może zezwolić władza wojewódzka, po uprzednim uzyskaniu zgody właściwej władzy wojewódzkiej i pod warunkami, wymienionymi w ustępach poprzednich niniejszego paragrafu.

§ 12.

Dla aprowizacji miejscowej ludności gmin, wcielonych do poszczególnych okręgów zagrożonych, zezwolić może właściwa władza administracji ogólnej I instancji na zakup w okręgu zagrożonym danego powiatu, w którym zwierzę ma być poddane ubojowi pod następującymi warunkami:

a) że zakup zwierząt racicowych nie odbywa się sposobem domokrążnym oraz, że

zakup zwierząt odbywa się tylko w miejscowościach wyznaczonych przez władze administracji ogólnej I instancji,

b) że w świadectwach miejsca pochodzenia wymieniona będzie rzeźnia, do której zwierzę racicowe ma być doprowadzone celem natychmiastowego uboju,

c) że takie zwierzęta racicowe dostarczane będą samochodem lub wozem na koszt strony pod konwojem osoby, wyznaczonej w tym celu przez właściwą gminę do oznaczonej w świadectwie miejsca pochodzenia rzeźni, której zarząd kwituje odbiór i zabicie tych zwierząt.

Zwierzęta racicowe dostarczone w celach aprowizacyjnych do okręgu zagrożonego, winny być przewożone przez ten okręg jedynie na szczelnych wozach, samochodach, koleją lub statkiem.

§ 13.

Na wywóz zwierząt racicowych hodowlanych i użytkowych z okręgu zagrożonego może władza wojewódzka zezwolić w wyjątkowych wypadkach pod warunkiem, że zwierzęta na 24 godziny przed wywozem zostaną zbadane przez powiatowego lekarza weterynaryjnego i uznane za niepodjęzane o pryszczycę.

Po przybyciu na miejsce przeznaczenia należy zwierzęta poddać 14 dniowej obserwacji, licząc od dnia, w którym zwierzęta zostaną wywiezione z okręgu zagrożonego.

Do takiej zagrody stosuje się przepisy §§ 157 i 158 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 9 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 19 poz. 167). Posiadacz zwierząt poddanych obserwacji winien każde wystąpienie objawów wzbudzących podejrzenie o pryszczycę, niezwłocznie zgłosić w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami. Obserwacja może być zniesiona dopiero wówczas, jeżeli po upływie 14 dni powiatowy lekarz weterynaryjny zwierzęta te zbada i uzna za niepodjęzane o pryszczycę.

Przepisy ogólne.

§ 14.

W miejscowości zapowietrzonej, okręgu zapowietrzonym i zagrożonym pryszczycą zakazuje:

1) wydawania świadectw miejsca pochodzenia dla zwierząt racicowych, co do których nie uzyskano uprzednio zezwolenia wymaganego na ich wprowadzenie lub wywóz,

2) odbywania targów na zwierzęta racicowe,

3) prowadzenia handlu domokrążnego zwierzętami racicowymi oraz handlu domokrążnego drobiem,

- 4) urządzania przetargów na zwierzęta racicowe,
- 5) urządzania pokazów publicznych oraz spędów zwierząt racicowych,
- 6) oddawania mleka niedostatecznie wyjałowionego w myśl zasad podanych w § 8 z mleczarni, otrzymujących mleko z różnych gospodarstw do zagród, w których znajdują się zwierzęta racicowe, jak równie zużytkowanie na karmę dla własnych zwierząt racicowych we własnym gospodarstwie, mleka niewyjałowionego.

§ 15.

Zakazuję wywozu zagranicę Państwa zwierząt racicowych z całego obszaru okręgów zapowietrzonych i zagrożonych powiatów: Toruń, Chełmno, Wąbrzeźno, Inowrocław i Nieszawa.

Dostawa i odbiór mleka z mleczarni zbiorowych.

§ 16.

Mleczarnie, otrzymujące mleko z różnych gospodarstw (publiczne), położone w okręgu zagrożonym lub zapowietrzonym przyszczycą, podlegają zamknięciu o ile:

- a) pomieszczenia używane do przeróbki mleka, nie są zaopatrzone w szczelne i gładkie ściany do wysokości 2 m,
- b) nie posiadają aparatów do wyjałowienia mleka któreby tak były włączone do systemu, że rozłączenie ich byłoby niemożliwe. Władza administracji ogólnej I instancji może odstąpić od zamknięcia takich mleczarni nie posiadających powyżej wymienionych urządzeń, o ile dana mleczarnia zgodzi się na swój koszt przyjąć kontrolera zaprzysiężonego przez Starostę. Kontroler ten będzie odpowiedzialny za wykonanie wszystkich przepisów dotyczących mleczarni.

W mleczarniach tych obowiązują poza tym następujące przepisy:

1) od wnętrza mleczarni (hal) ani też na pomosty mleczarni (o ile istnieją) nie wolno pod żadnym pozorem wchodzić osobom postronnym (obcym), a zwłaszcza osobom dostarczającym mleko względnie odbierającym mleko. W tym celu pomosty względnie wejścia do mleczarni należy odpowiednio zabezpieczyć (n. p. przez ustawienie bariery) oraz umieścić na widocznym miejscu tablicę z wyraźnym i czytelnym napisem: „Wstęp do mleczarni na pomosty (o ile istnieją) osobom obcym policyjnie wzbroniony“;

2) bańki (naczynia) dostawione z mlekiem do mleczarni publicznych, mają być przez osoby, które je dostawiły, stawiane na pomostach mleczarni, a gdzie takich nie ma, w wejściach

(drzwiach) mleczarni, po czym personel mleczarni, nie stykając się z osobami dostarczającymi mleko, winien zabrać je z pomostów względnie wejść i wnieść do wnętrza mleczarni;

3) mleko wydawane z mleczarni winno być bezwarunkowo uprzednio dostatecznie wyjałowione w sposób ustalony w przepisach § 8 niniejszego ogłoszenia;

4) użytkowanie na karmę niewyjałowionego mleka dla zwierząt racicowych posiadacza mleczarni jest wzbronione;

5) bańki (naczynia) przed wydaniem z mleczarni muszą być tak z zewnątrz jak i wewnątrz należyście oczyszczone, a następnie odkażone przez:

- a) włożenie na przeciąg 2 minut do naczynia z wrzącą wodą lub do gorącego 2%-wego roztworu wodnego sody żrącej (2 kg na 100 ltr. wody), przy czym winny być one całkowicie wraz z nakrywkami zanurzone w płynię albo
- b) dokładne wyszorowanie powierzchni zewnętrznej i wewnętrznej jak i nakrywek płynem wymienionym pod lit. a).

Oczyszczone i odkażone w powyższy sposób bańki (naczynia) winien personel mleczarni ustawić na pomoście względnie u wejścia do mleczarni i to w ten sposób, by nie mogły się one stykać z bańkami (naczyniami) dostawianymi do mleczarni z mlekiem.

6) Pomost wzgl. wejścia do mleczarni jak również miejsce postojów wozów mleczarskich muszą być codziennie przed rozpoczęciem i natychmiast po ukończeniu czynności związanych z przyjmowaniem i wydawaniem mleka, dokładnie oczyszczone i odkażone przez obfite zlewanie gorącym 2%-wym roztworem wodnym sody żrącej z dodaniem 5% świeżo gaszonego wapna.

7) Wnętrze mleczarni jak również wszelkie narzędzia i sprzęty, z którymi mleko niewyjałowione było styczne, należy po każdorazowym ich użyciu dokładnie oczyścić przez wyszorowanie gorącym 2% roztworem wodnym sody żrącej.

8) Powiatowe władze administracji ogólnej wyznaczą dla ścisłego wykonywania tych przepisów na koszt mleczarni osobę do stałego dozoru (kontrolera). Osoba ta ma być stale obecną przez cały czas dostawy i odbioru mleka z mleczarni oraz dopilnować należytego wykonywania powyższych środków ochronnych.

§ 17.

Przekroczenia rozporządzenia niniejszego karane będą na zasadzie postanowień rozdziału VII — Postanowienia karne — przytoczonego na wstępie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 2 sierpnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 77 poz. 673).

§ 18.

Ogłoszenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje aż do odwołania.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego ogłoszenia traci moc obowiązującą ogłoszenie Wojewody Pomorskiego z dnia 11 marca 1938 r. o zwalczaniu pryszczycy (Pom. Dz. Woj. Nr 8 poz. 84).

(—) Wł. Raczkiewicz,
Wojewoda.

120.

**Zarządzenie
Starosty Powiatowego lubawskiego**

z dnia 4 kwietnia 1938 r.

**o zwalczaniu duru brzusznego na terenie gminy
Rożental.**

Na podstawie art. 1, 4 i 10 ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr 27 poz. 198) na czas trwania epidemii duru brzusznego zarządzam co następuje:

§ 1.

Każdy przypadek zachorowania lub śmierci na dur brzuszny, jak również każdy przypadek, wzbudzający podejrzenie, co do duru brzusznego, należy zgłosić niezwłocznie do Zarządu Gminnego.

Obowiązek zgłoszenia obciąża lekarza, badającego chorego, położną, głowę rodziny lub osobę, pod której opieką znajduje się chory, lokatorów mieszkania, rządcę, administratora albo właściciela majątku lub domu, kierownika szkoły oraz organa Policji Państwowej.

Zgłoszenia należy skutecznie pisemnie, bezpośrednio ustnie lub telegraficznie.

§ 2.

Zabraniam wstępu do wszelkich pomiesz-

czeń, uznanych za zakażone. Pomieszczenia te są w sposób widoczny odpowiednio oznaczone tabliczką z napisem „choroba zakaźna” — wstęp wzbroniony.

§ 3.

Zabraniam wywożenia z miejscowości Grabowo wszelkich produktów spożywczych aż do odwołania.

§ 4.

Zabraniam spożywania w stanie surowym wody, mleka i owoców. Równocześnie zabraniam płukania naczyń w wodzie ze strugi i używania tej wody do sporządzenia potraw.

Nakazuję mycie rąk przed każdorazowym posiłkiem.

§ 5.

Nakazuję przymusowe odkażanie pomieszczeń oraz przedmiotów zakażonych lub podejrzanych o zakażenie, a mianowicie: bieliznę, którą używali chorzy, należy przed praniem wygotować, słomę z sienników należy spalić. Równocześnie nakazuję stałe odkażanie ustępów i dołów kloacznych wapnem niegaszonym.

§ 6.

Winni przekroczenia przepisów niniejszego zarządzenia podlegają na podstawie art. 22 ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr 27 poz. 198) karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 zł lub jednej z tych kar, jeżeli za czyn ten nie grozi kara surowsza.

§ 7.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą zarządzenie Starosty Powiatowego lubawskiego z dnia 17 marca 1938 r. o zwalczaniu duru brzusznego na terenie gminy Rożental (Pom. Dz. Woj. Nr 10 poz. 111).

Z 13 — 27.

Starosta Powiatowy:
(—) p. o. Mgr A. Kowalski.

Adres redakcji i administr. „Pom. Dziennika Wojewódzkiego”: Urząd Wojewódzki Pomorski, Toruń, telefon Redakcji 14-95, Administracji 10-68. — Prenumerata: za rok 18,— zł, za kwartał 5,— zł. Cena niniejszego numeru 1,— zł. Cena ogłoszeń: wiersz jednolamowy 60 groszy. — Prenumeratę należy zamawiać bezpośrednio tylko w Administracji. Wszelkie należności winny być wpłacane na konto czekowe P. K. O. Nr. 211961.

Czcionkami Drukarni Spółdzielczej, Toruń, ul. Mickiewicza 2-4 (Dom Społeczny).

